

LOVĚC

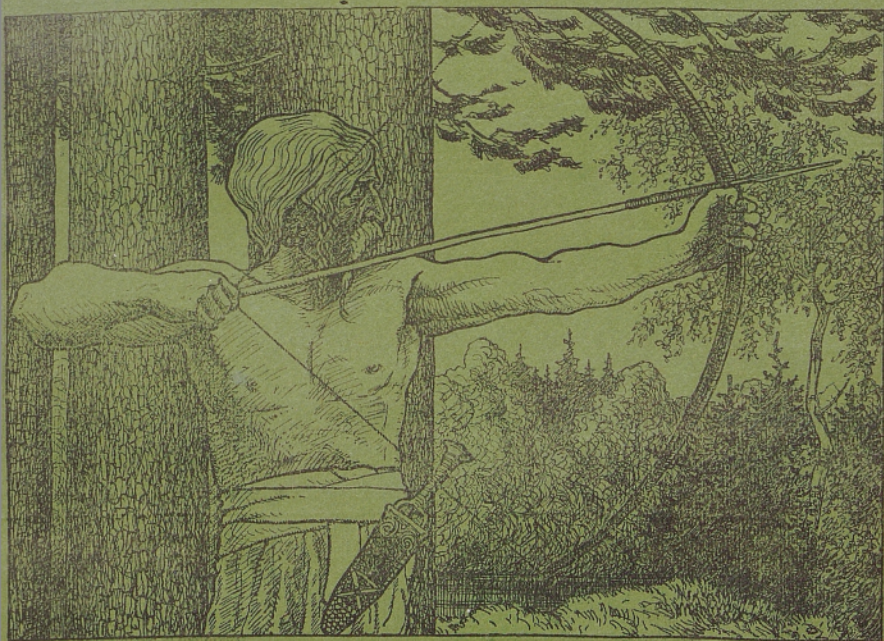
Stev. 1.

List za lov in ribarstvo.

Leto II.

Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec.

VSEBINA:

LOV:

Julij Bučar: Volk. — Podgorski: Pri luninem svitu. — Podgorski: Na prazno. — Iz lovskega nahrbtnika.

LISTEK:

R. Murnik: Čarostrelec.

RIBARSTVO:

F.: Ribja hrana. — Iz ribarske mreže.

Tej številki prilaga uredništvo svojim naročnikom vabilo na ples in koledar.

Slovensko lovsko društvo

in njegovo
glasilo

„Lovec“

Društvo je namenjeno slovenskim lovcem vseh pokrajin. Sedež mu je v Ljubljani.

Članarina znaša na leto **5 Kron.** Kdor pa plača enkrat za vselej 50 kron, postane ustanovni član in je nadaljnjih letnih prispevkov oproščen.

Društvo izdaja svoje glasilo „Lovec“, in sicer po enkrat na mesec.

Člani dobivajo „Lovca“ brezplačno; za nečlane v Avstro-Ogrski pa znaša naročnina **6 kron** na leto; oni, ki bivajo v inozemstvu, imajo doplačati še poštnino.

List priobčuje tudi oznanila po tehle cenah:

	na ovitku:	na prilogi:
	cela stran K 250.—	K 220.—
$\frac{1}{2}$	» » 125.—	» 110.—
$\frac{1}{3}$	» » 84.—	» 74.—
$\frac{1}{4}$	» » 65.—	» 55.—
$\frac{1}{8}$	» » 40.—	» 30.—
$\frac{1}{16}$	» » 18.—	» 16.—

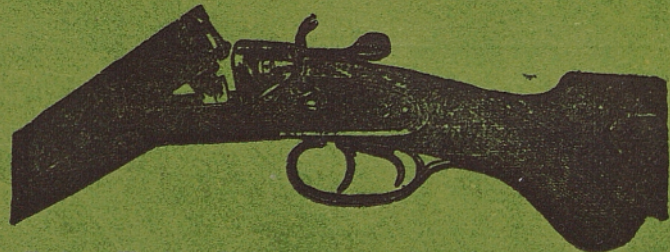
Društveno znamenje dobe člani pri odboru za 2 kroni. Pisma in pošiljatve je nasloviti na:

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani.

Prva borovska orožno-tvorniška družba

PETER WERNIG

dr. z om. z. v Borevljah na Koroškem

Isnajditelj in izdelovatelj „Triumph-Rifled vrtanja“ in „Wernigovega univerzalnega vrtanja“ z najgostejšim, neprekosljivim vrtanjem, kakršnega še ni bilo, velikanskega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah. P. n. lovcem priporoča svoje izdelke prve vrste in kakor pero lahke tričevke, kratke lovske puške, dvocevke za šibre in krogle, risane dvocevke (Bockgewehr), Mannlicher Schönauerjeve kratke

puške in pa Wernigove štiricevne puške. — Priporočam svoje puške za krogle, kaliber 9.3 mm, preiskušene na različne strele. Kot največjo novost za dvocevke in šibre in krogle priporočam patrone z nikljamim pliščem 9.3 mm — s svinčeno ostrijo in 9.3 mm patrone z legiranimi strelji in papirnim vodom. — Cenovnik zastoj in franko. —

Jakob Zalaznik, slaščičarna, pekarija in kavarna
Stari trg št. 21

Podružnice: Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

Čekovni račun pri c. kr. hran. uradu št. 113.187

Telefon št. 194.

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

„Slovenskega lovskega društva“,

ki se vrši

na Svečnico dne 2. svečna 1911 ob 2 popoldne v
restavraciji južnega kolodvora v Ljubljani.

Spored.

1. Poročila predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja in revizorjev.
2. Volitve.
3. Samostalni predlogi.
4. Slučajnosti.

OPOMBA: Če ob 2 še ne bi bila zbrana $\frac{1}{3}$ članov in ne bi bili sklepčni, se vrši ob 3 izredni občni zbor, ne glede na število udeležencev. Vsak navzoči član lahko zastopa pet nenavzočih članov. Samostalni predlogi se morajo prej pismeno prijaviti odboru.

ODBOR.

Vprašanja in odgovori.

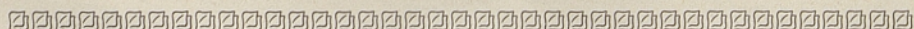
(Za odgovore uredništvo ne prevzame jamstva.)

Vprašanje: Omislil bi si rad trocevko brez petelinov. Katero zrno ali premer (kaliber) naj izberem pri ceveh za šibre, katero za kroglo?

Odgovor: 1. V prvi vrsti pride v poštev tvrdka, pri kateri hočete naročiti trocevko. Trocevka brez petelinov je orožje boljše kvalitete in je pri tem gledati zlasti na to, da je vse delo res povsem eksaktno in trpežno, ne le ustvarjeno za pogled. Ravno pri trocevkah sem izkusil v orožarski praksi, da je večina teh pušk, dasiravno zunanje brez hibe, vstvarjena le za redko uporabo krogle. To pa zato, ker vsak puškar, zapeljan po kupcu, stremi za tem, napraviti puško »lahko kot pero«. Komaj je oddanih 100 strelav s kroglo, že se vse maje in gunca!

2. Glede zrna cevi za šibre je moje mnenje tole: Pri trocevkah je gledati na to, da nimajo cevi težišča preveč naprej, (Vorgewicht) in se morajo cevi že iz tega vzroka in pa z ozirom na splošno težo prikrajzati kolikor mogoče kratke, če ne je streljanje na zraku težko. Cevi kaliber 12 pa ni nikakor mogoče skrajšati toliko, da bi bil strelski učinek še dovoljen, [izvzemši, če hoče lovec streljati le pri lovih v gozdu, to je na kratko distanco s trocevko. Najskrajnji kaliber je tedaj Kal. 16., toda tudi pri tem je treba posebno skrbne izdelave, ako cevi niso normalno dolge. Edino Kal. 20 ima tudi pri trocevki normalno dolžino, in kar je najbolj upoštevati: puškar lahko to, kar prihrani na teži pri cevi za šibre, uporabi v to, da napravi zaklep in cev za kroglo tem močnejšo. ((Jaz imam pri vseh puškah, pri trocevki, Bockbüchflinte in puški za malo divjačino brez izjeme Kal. 20. in sem povsem zadovoljen.)

3. Kaliber ali premer za kroglo je odvisen v prvi vrsti od divjačine, katero nameravate streljati. Kot prilično univerzalno zrno za srnjaka, gamsa in jelena (inkluzivno) bi priporočal kroglo 9·3 mm z bakrenim plaščem (sistem Collath); k tej krogli je uporabna patrona 360—9·3/72, basana s 3·0 g brezdimnega smodnika št. 3. Hitrost krogle je 590—610 m. Če je trocevka izdelana jako močno, je še bolje vzeti patrono 9·3/82 Nimrov in zgoraj omenjeno kroglo Collath s 3·3—3·5 g istega smodnika, hitrost krogle 640—660 m. Če se zadovolji kupec s hitrostjo krogle 560—600 m in z manjšim kalibrom (zadostuje za srnjaka in gamsa), vzemi patrono 360—8—58 1/2 ali pa 360—8·1—72 (Brennecke) in vzemi smodnika 2·5 do 2·8 g št. 3 in Collath-kroglo 8 mm, ali pa kroglo z niklastim plaščem (2/3 plašč, in za posebne slučaje ekspanzivno kroglo; kroglo M 88 težko 10—11 g); tretji slučaj bi bil, če mislite uporabljati trocevko posebno na divjega petelina, vodno perotnino in kvečjemu še za srnjaka: le v tem slučaju bi nasvetoval šibre kal. 12 (toda cevi najmanj 74 cm dolge!) in kroglo 6·5 mm s patrono 6·5—58 1/2 in zrnem 7·8 g težkim, polovični, oziroma za perotnino popolni plašč; smodnik M 92, (brezdimni št. 5.) približno 1·9—2·1 g Hitrost krogle 680—700 m, posebno za velike distance in male cilje ugodna. Če pa niste posebno naklonjeni patronam s kovinskim plaščem, vam ne preostaja drugega, kakor da vzamete patrono 9·3/72 ali 8·1/72 in navadni črni smodnik ali pa 9·3/57 ali 8·1/57 in brezdimni smodnik št. 4 in v obeh slučajih legirano, oziroma s papirnim ovojem ovito kroglo. Legirana krogla 21 N 3, ona s papirnim vojem sistema Eisler E 6.

JANUAR

Volk.

Piše Julij Bučar.

Ni se treba čuditi, da sem se spravil na volka. Ta žival je pri nas sicer redka, vendar se pojavlja skoraj sleherno leto, osobito, kadar pritiska huda zima in pokriva zemljo debela plast snega. Ne bo torej odveč, ako nekoliko opišem to nevarno žival, da jo bodo poznali tudi tisti lovci, ki je niso videli še nikdar in so le kaj slišali o njenih pustolovskih izletih.

Volk je na prvi pogled podoben psu; saj je njegov ožji sorodnik in pripada med vretenčarji redu mesojedcev. Brez repa je dolg nad en meter, včasih pa prekorači to mero prav znatno. Visok je spredaj 75 cm, zadaj pa 70 cm. Sprednji del je torej višji od zadnjega, je pa tudi širši, močnejši. Rep je košat, podoben lisičjemu in meri 40 cm. Volk tehta navadno 30—40 kg.

Njegova barva je mešana; prevladuje siva, ki vleče nekoliko na rumenkasto, poleg teh barv pa se nahajajo bela, rjava in črna. Taka je gorenja stran z repom vred. Ob straneh je volk svetlejša barve. Konec repa je bel kakor pri lisici zlati. Sprednji in zadnji nogi sta na zunanji plati take barve kakor pleča, na notranji pa rumenkasto sivo beli. Star volk ima na sprednjih nogah od kolena do šap črno progo.

Kožuh je gost, pozimi seveda bolj nego poleti. Vrhovna dlaka je tako dolga, da daleč presega spodnjo. Vsaka roparska žival ima namreč poleg vrhovne dlake jako gosto in mehko volno, kakršne pes nima. Po tem je psa najlažje razločevati od volka.

Gobec je rjavkast. Čelo, zadnji del glave in del zatilnika je siv, vmes je več črnih dlak. Smrček je črn. Vrat je spodaj sivkast, prav tako oprsje, grlo je belkasto. Trebuh je spredaj rumenkasto siv, zadaj pa bolj svetel, malone bel.

Kakor lisice, tako tudi volkovi niso vsi enake barve. So tudi zlatorumeni in svetlosivi volkovi. Ti pa so redki, zato je njih kožuh dražji. Pozimi je volk temnejše barve nego poleti.

Glava je v obliki podobna lisičji, osobito je čelo plosko. Oči so izbuljene, zenice okrogle, trepalnice dolge. Ušesi nosi volk prav tako, kakor lisica, vendar sta primerno višji in stojita pokoncu. Zobovje je podobno pasjemu vendar so posamezni zobje daljši, ostrejši in bolj koničasti. Nekaj posebnega je pri volku to, da mu je gobec razklan malone do ušes, volčji vrat je kratek, pa zelo močan. Zato se ni čuditi, ako vrže volk brez posebnega napora težkega kozliča čez pleča pa ga nese kilometre daleč, kakor ne bi bilo nič. Volk nosi rep sicer nekoliko pobešen, vendar popolnoma iztegnjen.

Volkulja je medlejša od volka in ima bolj špičasto, ožjo glavo ter tanjši rep.

Vsa volčja prikazen te navdaja s strahom. O prvem pogledu veš, da imaš opraviti s prekanjeno, predrzno in krvoločno živaljo.

Volk in pes živita precej enako dolgo, to je 14—16 let.

Ker volk le tedaj čuva svoje zobovje, kadar nima ničesar trgati, se mu lahko obrabi; zato se da po kakovosti zob precej zanesljivo sklepati na volkovo starost. Star volk ima izbrušene zobe ali pa mu jih manjka več ali manj.

Živemu volku pa ti ravno ni treba preiskavati zobovja.

Volka nadlegujejo razne bolezni. Med njimi so pač najnevarnejše grinte in steklina. Obe bolezni sta smrtonosni in pokončata večkrat cele trope. Ako volk ne dobiva redno svoje hrane in mora dolgo stradati, vrhutega pa še zmrzovati, se ga rada loti steklina, ki je potem, ker je nalezljiva, tudi nevarna drugim živalim, s katerimi pride tak volk v dotiko.

Volk prebiva najrajši v gorah, v gosto obrastlih krajih, v skalovju, kjer se lahko dobro skriva in ima mir pred svojimi zasledovalci.

Kakor je volk sicer silen in krvoloč, je vendar velik strahopetec in ima le tedaj pogum, kadar ima več pajdašev krog sebe ali pa, kadar ga muči glad.

Volk je grozno požrešen, v hrani pa ni prav nič izbirčen. Najnevarnejši je ovčjim čredam. Ker ima izvrstne čute, posebno dober sluh in vonj, se mu je lahko priplaziti do ovac. Tam gospodari neusmiljeno. Pokolje vse, kar doseže, ako že more požreti ali odnesti, ali ne. Volk raztrga svoj plen. Kako silno moč ima, je razvideti iz tega, da dva volka razkoljeta ovco na mah, kakor bi jo presekal s sekuro. Še v hlevu zaprte ovce niso varne pred njim. Hlev izpodkoplje ali si pa naredi do njega pot skozi streho in, ako ni pomoči, gotovo ne najde gospodar drugi dan v hlevu nič živega več.

Celo konj in govedi se loti volk, to pa le izjemoma, ako je posebno gladen. Dobro ve, da bi dobil pri teh živalih hudo plačilo in bi moral oditi s krvavo glavo, ako bi sploh še mogel. Konji staknejo v nevarnosti svoje glave skup in ritajo na vse kriplje proti napadalcu. Volkov mora biti že precejšnje število in urni morajo biti, da se kateremu posreči, skočiti konju na hrbet. Tedaj pa je konj izgubljen. Posameznega konja napade volk odspredaj, vedoč, da dobi odzadaj bunke.

Goveja živina se brani proti volku tako, da stakne svoje repe skupaj, z rogovi se pa brani; rogovi niso nič manj nevarni napadalcu kakor konjska kopita.

V sili je volku celo mrlič dober.

Ne vem, zakaj neče kmetovalec prištevati volka koristnim živalim, saj v zadregi lovi tudi miši, podgane, krte itd. kakor lisica, ki jo nekateri navdušeno zagovarjajo, dasi marsikomu izprazni mimogrede poln kurnik kokoši.

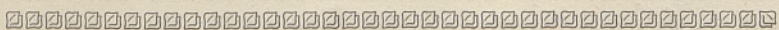
Volk je jako dober oče. Ako le more, skrbi za to, da njegovi mladiči ne pokusijo življenja grenkosti. Zato jih, ako le pride do njih, iz gole ljubezni kar hitro požre. Uboga mati! Kako more volkulja včasih braniti svojo deco proti lastnemu očetu!

Če pa že ni drugače — sila kola lomi, je tudi klavrn pajdaš dober za večerjo. Če je pa kateri dobil rano, je pa že izgubljen. V volčji družbi morajo biti vsi zdravi, vsi čvrsti, da drugih kompanjonov ne ovirajo v boju za življenje.

Vsaka žival ima svoj poseben okus, svojo posebno slast. Lisici je prva delikatosa mačka, volku pa pes. Zato se pes tako boji volka, da takoj stisne rep med noge, ko ga dobi „v nos“ in jo plaho odkuri ali se pa stisne svojemu gospodarju med noge.

Tudi človeka se loti volk, tega pa le v skrajni sili, ako je zelo gladen ali pa obstreljen.

(Dalje prih.)

Pri luninem svitu.

Pripoveduje Podgorski.

I.

Dne 14. decembra ob $\frac{1}{2}$ 11 zvečer pri Cegljenici ustrelil starega lisjaka — tako berem v svojih „Lovskih zapiskih“ iz leta 1902. Osem let je že tega, in vendar se mi zdi, kakor da je bilo snoči . . . Sneg je zapadel tistega leta prav zgodaj in tudi obležal. Tupatam je malo zamelo in imeli smo večkrat — pobelino. Proti Božiču je pritisnil mraz in prisilil divjačino k hišam. Po vaških vrtovih je bilo vse strto od zajcev in zjutraj je marsikateri gospodar klel, ko je opazil oglodana drevesca.

Jaz pa nisem klel ne snega, ne mraza, ne zajcev, zakaj eno ko drugo mi je bilo enako ljubo in dobrodošlo mojim lovskim načrtom, ki so tistikrat veljali — lisicam.

Nekaj streljavev od trga ob vodi je bil namreč trški mesar zgradil leseno klannico in pošiljal od tu jalove telice in mršave bušice na oni svet. Kakor je to že neizogibno pri takem poslu, je ostalo v klannici in okoli nje vedno dovolj krvi, parkljev, črev in sličnih odpadkov. To poslopje je imelo čudovito privlačno silo za vse živali. Podnevi so se tod klatili psi in mačke, podile so se lačne vrane, ponoči pa so tod iztikale lisice, vidre, kune belice, dehorji itd., eno zimo sem sledil celo volka. Skratka, tu se je shajalo vse, kar lazi ponoči okrog.

Lisice so prihajale redno vsako noč semkaj v gosti, tako se je vsaj bralo v snegu.

„Le čakajte“, sem si mislil, motreč lisičje stopinje okrog tega poslopja, „klanica ne bo samo za hrvaške buše, bo tudi za lisice.“

Moj načrt je bil takoj gotov; treba je bilo le še počakati, da pride ščip.

Nedaleč od te klannice je stala takrat precej velika opekarnica še starega kopita s prostorno sušilnico. Danes sta opekarnica in sušilnica že popolnoma podrti, takrat sta bili samo napol; vsaj streha na sušilnici je bila dosti dobra. Mimo te opekarnice so imele lisice svojo pot in jo imajo še danes. To sem dobro vedel, in to opekarnico sem si izbral za torišče svojih nočnih operacij.

Teden dni pred ščipom sem nastavljal ob potu pri opekarnici, koder so lisice navadno prihajale, 3 sveže drobove srni in zajcev ter sem jih pokril z debelim kamenjem, da jih ne bi mogli odnesti psi, če bi jih izvohali. Prve tri noči je šla lisica mimo, toda ni se pritaknila te vade, menda se še ozrla ni nanjo, čeprav je bila precej lačna, kolikor sem mogel presoditi po njenem iztikanju okrog klannice. Četrto jutro sem pa že opazil, da je bila hodila okrog groblje, kjer je bila vada

zakopana. Blizi se pa vendar še ni upala, ampak je le sline cedila okrog vade in hodila okoli nje, kakor mačka okrog vrele kaše. Peto noč jo je zapeljala lakota ali lakomnost že v toliko, da je prišla prav k vadi, malo razkopala kamenje, potem se pa poslovila. Mogoče jo je kaj preplašilo, ali pa še vedno ni prav zaupala vsej stvari. H klanici pa je prihajala vsako noč; tam se je čutila docela varno.

Medtem je prišel težko pričakovani — ščip. Dan je bil lep, da si lepšega misliti ni, nebo čisto, brez najmanjšega oblčka.

„Da bi le ostalo tako“, sem govoril sam pri sebi, ko sem popoldne cijzil koš rezanice k opekarnici, da si napravim sedež. Kaj se pravi v mrzli zimski moči sedeti po cele ure zunaj, mi je bilo že prebito dobro znano iz prejšnjih let; vedel sem tudi, kako se je treba pripraviti in opraviti za tako delo.

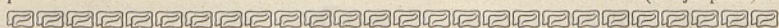
Sedež sem si izbral v sušilnici. Ta sušilnica, dolgo nizko poslopje v podobi pravokotnika, je bila samo na eni strani zadelana z neometano opeko, ostale 3 strani so bile pa odprte. Na to steno se je naslanjal po eni strani kakih 10 m dolg lesen oboj (plank) in s steno tvoril prostoren kot. V tem kotu so stale težke, grobo tesane stopnice, ki so vodile v prvo nadstropje te „palače“ na — svigli. Poleti so tukaj spali Italijani, ki so izdelovali čez teden opeko, ob nedeljah pa cvrli in pekli mačke v veliko zgražanje in stud domačinov.

Pod temi stopnicami sem sklenil čakati lisice. Sem pod stopnice sem zavalil debelo tnalno, ki je menda Italijanom služila za mizo, jo obložil s senom, ki sem ga dal nalašč zato prinesiti semkaj, spredaj pa potresel koš rezanice.

Že ko sem pripravljaval vse to, bi bil kmalu ozebel v ušesa in prste, in imel sem že takrat predčutje, kak mrzav me čaka ponoči. Pa kaj briga strastnega lovca vse to! Naj precej odpadejo prste in ušesa, da bi bila le lisica v rokah.

Tisti večer se mi je zdel od sile dolg in kar nisem mogel pričakati 9. ure; prej namreč bi bilo prazno, hoditi na čakanje. Dokler se trg ne upokoji in zavije v molk, dokler se ne pogase luči, ni bilo misliti, da bi lisica prišla blizu. Bogve kolikokrat sem šel vun gledat, če bo dovolj svetlo, če ne bo oblačno. No, tega se ni bilo bati, bati se je bilo le mraza. Tarok v štirih mi tisti večer ni šel izpod rok. Moj pokojni oče, enako dober tarokist in strasten lovec ko strog oče, je izgubil kot moj družabnik dva kontra. Menil je, naj bi igrali taki „fantki“ takrat, kadar bodo mati kruh pekli. Ko mi je pa nasprotnik zbok moje nepazljivosti ujel še „monda“ — je bilo možu preveč. Jezno je vzel pipo iz ust, pobral denar — vstal in odšel, mrmrajoč nekaj, kar najbrže ni bilo posebno laskavo zame.

(Dalje prih.)

P S I

Na prazno.

Piše Podgorski.

Goniti na prazno imenujemo napako nekaterih psov, glasno goniti tudi po starem sledu, ali pa celo brez sledu, kar tjavendan. Zame je ni večje napake pri psu braku ali jamarju, kakor je ta. Lovec stoji na stajališču in pričakuje z napetostjo, kdaj vzdignejo psi. Kar zasliši: Javk, javk, javk . . . javk, javk, javk . . . Gonja prihaja čimdalje bliže. Lovec stiska puško, bulji oči, gleda na levo, gleda na desno, da nikakor ne bi zamudil trenutka, ko se divjačina pokaže iz gošče.

Javk, javk, javk — je že popolnoma pri lovcu, divjačine pa le ni iz gošče. Že se boji lovec, da je zamudil žival, in osvaja ga nemir. V tem se pokaže iz gošče — pes. Veselo laja tjavendan — na prazno. Kdo še ni doživel takega prizora? Kdo še ni klel takega krivega preroka?

Ali pa pri jami! Lovec pride s svojim jamarjem, bodisi že jazbečarjem ali terijerjem do lisine ali jazbine. Steza, ki vodi k jami, je izhojena, vhodi so uglajeni, ob robih se nahaja dlaka, vse kaže, „da so gospod doma.“ Pes nateza vrvco in ves nervozen sili v jamo. Ko ga lovec odveže, zdrči kakor po loju pod zemljo. Že spotoma začne lajati: Hav, hav, hav . . . vedno globlje se izgublja njegov glas.

„Lisica je, umika se nazaj,“ si misli lovec in pozorno motri stranske vhode. Psa ne sliši več, vse se je nekam izgubilo. Lovec se vznemirja; pri glavnem vhodu začuti ropot, vrže puško k licu in strmi v — jamo.

Sedaj se pokaže pri vhodu nekaj kosmatega in se koplje iz jame. Kazalec desne roke že hoče pritisniti vzmet. Tedaj se tisto kosmato bitje, ki je sililo iz jame, izkaže kot — pes. Kdo se ne bi jezil?

Psiček se malo otrese, da odleti prst in pesek iz dlake in se prične lovcu dobrikati. Ta ga zopet sili v jamo, toda zaman — ne spravi ga tja. Kaj je sedaj storiti? Ali je sploh žival v jami? Ali se je morda zakopala, da pes ne more do nje? Pa ni morda pes — krivo lajal? To so vprašanja, ki bi jih lovec moral rešiti — toda ne more jih, ker se ne more zanesti na — psa. Če bi vedel, da je pes zanesljiv, da se nikoli ne glasi na prazno, ne bi imel nobenih dvomov; ako ga pa pozna, da se nanj ni zanašati, da razsaja po

jami, četudi je že nekaj dni prazna, ne ve, pri čem da je, ne ve, ali naj prične kopati, ali naj nastavi past, ali kaj naj stori.

Prvo, kar se sme in mora od psa braka ali od jamarja zahtevati, je to, da je — zanesljiv. Lovec mora biti absolutno gotov, da je divjačina res pred psom, če se oglasi pes. Pes, ki se nanj ne morem zanašati, ni — pošten in ne zasluži drugega kakor svinca med rebra; pa še patrone je škoda.

Napaka, goniti na prazno, pa ni enotna, ni pri vseh pseh enaka, ampak je tako raznolična, da je skoraj vsak pes po svoje — napačen. Dajo se le v glavnem določiti posamezne vrste te napake.

Začnimo pri najnedolžnejši vrsti, pri napovedovanju (aviziranju).

Nekateri psi imajo to svojstvo, da se takoj začno pomalem glasiti, kakor hitro pridejo na svež sled. Pomalem, pravim, in sicer tako, da je med posameznimi glasovi po 1 do 2 minute presledka, včasih celo več. Istrijani, ki so bili svoj čas mojstri v lovu z braki, imenujejo to lastnost — aviziranje. Pes „avizira“ lovca, da je divjačini na sledu in sicer na svežem sledu. Mi pravimo, da pes — napoveduje.

Znano je, da dela zajec zelo zamotane kljuke, preden skoči v grm, v svoje ležišče ali v svoj lož. Razen tega ima pa navado, da se vrže z velikim skokom v grm, tako da bi gotovo zmešal sled za seboj. Če pride pes, recimo, jeseni zjutraj na take kljuke, jih seveda takoj popade in poizkuša zajca izpoditi. Toda zajec dobro ve, kaj ga čaka, če vstane, zato se rajši še bolj pritisne v grmu k tlom in čaka skrajne sile. Pes leta ves razburjen semintja — povsod, kamor potakne nos, ima svež sled — kljuke, zajec pa le noče skočiti. To razburi nekaterega psa tako, da se začne — oglašati. Najprej poredkoma, potem pogosteje. Medtem pa išče in išče, v vsak grm potakne nos, dokler ne izdrsne iz grma — zajec. Tedaj pa zacvili pes, kakor bi se bil spekel in z glasnim: Jej, jej, jej, jej, jej . . . jo ubere za zajcem.

To je en primer — napovedovanja. Nekateri lovci imajo to lastnost psov radi in sicer ne brez vzroka. Če je namreč lovec sam in če ve, da pes zajca ne prižene nazaj, potem mora izkušati, da ga dobi na muho takoj, ko ga spodi pes. Kakor hitro zasliši psa, mora stopiti na mesto ali stajališče, ki je tistemu kraju, kjer pes napoveduje, najbliže, in tam počakati zajca. V takem slučaju utegne biti napovedovanje — na mestu.

Ali pa če loviš na pr. z več psi in je eden med njimi, ki napoveduje, tedaj mu bodo vsi ostali takoj pritekli na pomoč, da z združenimi močmi vzdignejo zajca.

Drugi slučaj napovedovanja je ta:

V pozni jeseni, novembra in decembra, vstane zajec že daleč daleč pred psi. Če pride, recimo, kakih pet ali deset minut ali četrt ure pozneje pes zajcu na sled, se nekateri oglasi šele, ko ga dohiti, nekateri pa takoj, izpočetka redko, potem pa vedno gosteje, dokler ne pride v pravilno gonjo. Tudi tako napovedovanje imajo nekateri lovci radi, posebno taki, ki divjačine ne čakajo na stajališčih ampak jo prestrezajo.

Jaz za svojo osebo smatram tudi tako napovedovanje za napako, ker se držim načela, da se pes ne sme oglasiti prej, dokler ni spodil divjačine. Priznavam pa, da napovedovanje ni taka napaka, da bi psa popolnomn diskvalificirala. S takim psom moreš prav uspešno loviti, posebno, ko ga do dobrega spoznaš, kako in kaj napoveduje. So namreč nekateri psi, ki se oglašajo le, če pridejo na sled srne, drugi zopet le, če zasledijo lisico. Ako se pes prej le malo glasi in če potem prav gotovo vzdigne divjačino, mu lahko odpustimo to napako.

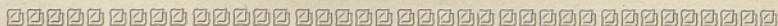
Veliko hušje od napovedovanja pa je „kresanje“. Ta izraz sem prvikrat slišal od svojega prijatelja župnika P., ki je pred leti pasel ovčice tam nekje v logaških hribih in od tam prinesel ta izraz. Naši lovci govore o takem psu tudi da — „tolče“, večina pa rabi tujko „vorlaut“. Kako bi se to reklo pravilno slovenski, ne vem. Izraz „pes kreše“, se mi ne zdi slab, zato sem se ga oprijel. Če mi pa kdo izmed cenjenih tovarišev pove kaj boljšega, mu bom prav hvaležen.

So psi, — žalibog koliko jih je — ki se zglašajo na vsak sled, četudi je star eno uro ali pa pol dne. Toda to še ne bi bilo najhušje. Najhušje je to, da se glasijo tako, kakor tedaj, kadar so na svežem sledu, tako da si popolnoma preverjen, da je žival pred njimi, v resnici ni pa ničesar.

Tak pes ni za rabo. Prvič moti in vara lovca, zakaj lovec pri takem psu ne ve nikdar, pri čem da je. Če mu veruje in teče na stajališče, pride pes — prazen, brez divjačine, če mu pa ne veruje in morda ne vzame puške niti z rame, pa dostikrat divjačino za pase. V obeh slučajih ne ostane lovcu drugega ko jeza.

Drugič pa tak pes moti druge pse, posebno če so še mladi. Večina brakov ima namreč to lastnost, da gredo drug drugemu pomagat. Če se zatorej oglasi tak „kresač“, pridre vsi skupaj, vse bega sempatja, vse išče divjačine, ta pa je tod tekla morda že pred par urami. Psi, ki love dalj časa skupaj, takega kresača res kmalu spoznajo in mu ne verjamejo dosti, toda moti lov tak pes vedno.

(Dalje prih.)

Iz lovskega nahrbtnika

IV. redni občni zbor „Slovenskega lovskega društva“ bo, kakor smo omenili, dne 2. februarja ob 2. uri popoldne in sicer v Schreyevi restavraciji na južnem kolodvoru. Vabimo še enkrat vse tovariše lovce, da se tega zborovanja gotovo udeleže. Na dnevnem redu bo namreč novela k lovskega zakonu, potem posvetovanje o preskrbovanju Ljubljane z divjačino in ribami in pa razgovor, kako bi postavili trgovino s kožuho in na umno podlago. To so stvari stanovske važnosti in pa velikega pomena za naše društvo, ki naj se loti, kolikor spada lov v njegov delokrog, tudi reševanja socialnih vprašanj. Ker bo na predvečer ples, ki se ga bodo člani v velikem številu udeležili in potem počakali občnega zbora, bomo imeli dovolj časa, razgovoriti se natanko o podrobnostih, da bo šlo zborovanje hitreje izpod rok brez nepotrebnih, dolgih in zamudnih razgovorjanj. Nadejamo se torej za trdno, da bo udeležba sijajna; vsakdo naj pripelje vsaj še enega novega uda na občni zbor, potem šele si more biti v svesti, da je izpolnil svojo narodno in društveno dolžnost. Z lovskim pozdravom in željo, da se vidimo na občnem zboru!

Naš ples. Članom „Slovenskega lovskega društva“ z dežele ne bo 1. svečna t. l. kar nič družega preostalo, kakor napotiti se v Ljubljano na društveni ples in na občni zbor. Res vsakogar tak izlet nekaj stane, toda kaj se doma nič ne troši? Mar ni mogoče teh stroškov poloviti na ta način, da si kaj družega odrečemo? Končno pa ti stroški niso v nobeni primeri z vžitkom in zabavo, ki je bo ples vsakomur nudil. Kdor je mlad in rad pleše, se bo vrtil in sukul ter dvoril dražestnim plesalkam, komur pa ni za ples, bo pa široko sedel v krogu lovskih tovarišev in ob klasični latinščini „s prijatelji praznil bo bokale“, bi rekel Prešeren. Sile nam ne bo, kakor vse kaže, kar 7 paviljonov bo skrbelo za naše potrebe, in v vsakem paviljonu vence belih, nežnih rok, ena postrežljivejša ko druga.

Tega se ni bati, da bi nas take nežne ročice preveč „drle“, zakaj četudi ne bo ravno vse zastoj, predrago pa tudi ne bo, za to je že odbor preskrbel. Sicer pa kar je dobro, ni nikoli predrago.

Prostori bodo vsi po lovskega okrašeni. Dekoracijski odbor, ki šteje same izvežbane strokovnjake, je že z delom pričel. Kakor se sliši, bodo dekoracije nekaj izrednega. Naš priljubljeni slikar prof. Peter Žmitek ima že cel teden čopič v roki. Pet velikih slik — prizore iz lovske prakse — nam hoče naslikati.

Čujemo, da bodo nekatere dame in gospodje prišli v parforsnih dresah, kakor jih nosijo francoske lovke in lovci, kadar na konjih love jelene ali lisico. Ta skupina bo kaj slikovita.

Sicer naj pa obleka nikomur ne dela preglavice. Vsak naj se obleče tako, kakor mu je všeč; najprimernejša za ta večer je seveda lovska ali športna obleka sploh, kdor je pa nima, naj zaradi tega ne ostane doma, se bo vkljub temu lahko prav dobro počutil.

Tudi naj se ne misli, da je ples namenjen samo gospodi. Na ples pride lahko kmet ali gospod, vsak bo mil in drag gost našega društva.

Morda poreče kdo, zakaj smo napravili tako visoko vstopnino. Zakaj? Zato ker je društvo v to prisiljeno. Koliko stroškov je združenih s tako prireditvijo bi nihče ne verjel. Društvo je mlado in revno, ker podpor ne dobiva, članarina pa komaj zadošča za list. Končno pa 2 K za osebo in 5 K za celo obitelj tudi ni taka reč. Vsak, komur je lov in slovensko lovstvo količkaj pri srcu, bo rad plačal te dve kronici.

C. kr. okrajna glavarstva razpošiljajo sedaj zakupnikom lovov pozive, poročati koliko se je ustrelilo posamezne divjačine v letu 1910. Velika večina zakupnikov se temu vabilu ne odzove, in izkazov, ki jih glavarstvo pošilja, sploh ne izpolni. To je velika napaka. Ti izkazi so zelo važen pripomoček za lovsko statistiko. Lovci moramo gledati na to, da imamo natančne podatke, koliko se divjačine vsako leto ustrelji, da vidimo, če lov napreduje, ali nazaduje, Brez takih izkazov pa je tudi nemogoče izračunati, koliko je ustreljena divjačina, ki pride na trg, vredna, kar je tudi treba vedeti, če se hoče pomen lova pravilno oceniti.

Naj torej noben zakupnik izkaza ne vrže stran, ampak naj ga kar mogoče natančno izpolni, in pošlje c. kr. okrajnemu glavarstvu. S tem naredi lovski stvari veliko uslugo.

Nekaj o krokarju. V št. 10. „Lovca“ berem, da je dne 21. vinotoka l. l. pri Slamni vasi v Beli Krajini ustrelil lovec g. Guština velikega krokarja. Zdi se mi potrebno, omeniti nekoliko doživljajev iz svojega lovskega življenja o tem izredno redkem samotarju.

Bil sem par let v Beli Krajini in sicer na Vinici in na vrhu pri Vinici po uradnih opravilih ter imel posebno srečo, že precej prvo leto t. j. 1905 streljati s kroglo na približno kakih 150—200 korakov po krokarju, ki sem ga zalezal sedečega na veji nekega drevesa ob Kolpi blizu Vinice. Žal, da ga nisem zadel, ker bliže mu ni bilo mogoče priti.

V l. 1906. sem imel večjo srečo. Videl sem večkrat leteti kak par krokarjev visoko v zraku, posebno velikokrat pa čez „Sečansko« gmajno. Pazil sem vedno, kje bi bilo mogoče kakega teh brezprimerno previdnih ptičev dobiti na muho, zlasti ker sem hotel nekako tekmovati z gospodom nadučiteljem Lovšinom, ki je že 15 let na Vinici, ter je celo razpisal nagrado, ako mu jih kdo kje pokaže, da bode količkaj moči streljati z uspehom. G. Lovšinu, ki je sicer izvrsten lovec, se to ni posrečilo.

Šel sem nekega vročega poletnega dne od Vinice proti Črnomlju. Nenadoma zleti iz doline ob cesti velik krokar. Imel sem še ravno toliko časa, da sem brzo nabasal levo cev risanice in dobro pomeril. Z glasnim „kroa-kroa“ je padel moj prvi krokar, ki mi ga je nagačil v Črnomlju gospod gozdar Luka Ahačič. Ta eksemplar je samica, dolga 573 mm, peroti 430 mm, rep 244 mm, ki preseza peroti za 30 cm; kljun ima od čela čez kljuko 77 mm, torej je nekoliko večji od goraj omenjene samice. Še sedaj je ta žival ponos moje lovske zbirke.

Pozneje nisem videl v teh krajih nobenega krokarja več. Pač pa sem enkrat na Oštercu pri Kostanjevici zakuril za dvema, toda oba vsled prevelike razdalje zgrešil. Ta dva sta letala vsako jutro ob približno 7. uri od vzhoda proti severozahodu. Videl sem ju tudi pozneje večkrat, toda smel sem za njima samo — gledati ter opazovati, kako sta časih v velikih kolobarjih izginila, ne trenivši s perotima — visoko v zraku.

Tudi v Gorjancih in sicer na Pristavi sem nekoč gledal, kako je nabiral na prostranem gorskem travniku krokar živež — blizu priti bilo je pa nemogoče. — Zadnjega krokarja sem videl lansko leto meseca maja na Velikem vlačnem pri Trnju na Pivki. Krasno svetilo se mu je perje v jutranjem solncu. Na strel dobiti ga pa nikakor nisem mogel.

Skobec ponesrečil. Dne 14. t. m. mi je poslal moj prijatelj g. Fran Arko iz Postojne krasnega starega skobca, ki se je strastno drevil za vrabcem in se tako ubil ob telegrafski žici. Želodec, ki je bil pa videti precej prazen, sem poslal tajnemu vladnemu svetniku g. dr. G. Rörigu in ga naprosil, da vsebino natanko preišče in mi o tem sporoči. Bil je, kakor sem že omenil, to izredno lep odrasel ptič, ki je meril po dolgem 319 mm, čez razprostrte peroti 540 mm, peroti so bile 209 mm,

rep pa 157 mm dolg. Erjavec pripoveduje (Domače in tnje živali v popobah II. zv, Ptice. (Drugi natis.) Celovec 1893 str. 188), da je skobec priletel za svojim plenom skoz odprto okno v hišo. Gativec Ferdinand Schulz je pa dobival skoraj vsako zimo posebno ob hudem mrazu, po več skobcev v nagačenje, ki so se na najrazličnejše načine ponesrečili, menda enkrat celo enega, ki je hotel skoz zaprto okno na kanarčka v gajbi in si pri tem črepinjo razbil.

Dr. J. P.

Prvo sloko sem ustrelil pri Dobu 21. septembra l. 1910., pozneje v tej okolici še šest. V Kočevju sem videl prvi dve sloki 3. vinotoka. Letele so zvečer tik kočevskega mesta ob pokopališču. Sklatil bi jih bil lahko s prekljo, kamoli s puško, ki je pa nisem imel. — V Šalkovi vasi pri Kočevju sem videl 4. vinotoka, ko sem čakal zvečer lisico, 4 sloke, leteče od severa proti jugu; 5. vinotoka pa 3. Lisico sem dobil, sloke pa niti ene, ker s šibrami št. 1 se le redkokdaj zadene v „šnefov drek“. Zadnje sloko sem videl na brakadi dne 4. grudnia l. l. pri gosp. Urbancu v lovišču „Čemšeniku“.

Fr. Avčín. c. kr. zemljemerec.

Jereb: Čelo poletje sem bil na Trebelnem pri Mokronogu ter imel srečo loviti večkrat v lovišču gosp. Golovarsca v Radnji vasi. Lahko rečem, da na toliko jerebov svoj živ dan nisem nameril.

Kadar sem šel na lov, vselej sem ustrelil vsaj enega; dva sem pa večkrat prinesel domov. Na klic so šli zelo radi, zlasti med 10. in 12. uro dopoldne in 5. in 7. popoldne. Ustrelil sem jih 14, g. Stepec pa celo 24, dasi je letos prvič „klical“. Vzrok, da je toliko jerebov, je hvala Bogu to, da kmečki lovci tega lova ne razumejo ter jim na jerebih ni nič ležeče.

Veliki Pavlov semenj za kožuhovino v Ljubljani je bil 23. januarja. Obširno poročilo iz veččega peresa nam je obljubljeno.

Dr. J. P.

Severni gostje so na potu k nam. Lani je bila na severu jako slaba letina za različno jagodje, kakor leta 1908. za semenje jelovine, ko so se potem leta 1909. prikazali pri nas krivokljuni v tolikih množinah. Dne 3. in 4. decembra so ustrelili na otoku Helgolandu prve pegame [Bombycilla garrula (L.)]. Ravnotam so videli že 13. okt. 5 brezovčkov ali zvrzkov — nemški: Birkenzeisig — lat. Acantis linaria (L.) — Pred desetimi ali devetimi leti sem opazoval večje jate te vrste večkrat na Gorjancih, ko smo lovili srne.

Dr. J. P.

Moderen sodnik. Lovski tat obstreljajca; tega ujame njegov pes. Zapriseženi lovec vzame tatu zajca in naznani moža sodniji. Pri obravnavi se lovski tat zagovarja, da je mislil, da strelja na lisico — in je oproščen, ker je bila škoda po mnenju sodnikovem poravnana pred ovadbo s tem, da so vzeli tatu zajca.

B. Tr.

L I S T E K

Čarostrelec.

„Hudo mraz je bilo tisto leto že o svetem Miklavžu,“ je pripovedoval sivobrادي nadgozdar K., ki se ni nikdar lagal. „V Tinčkovem hlevu je popoldne ležal suhi, toda žilavi Oreharjev Luka oblečen in obut na toplem ležišču in meril svojo trdo srečo. Zopet se mu je bil stajal skoroda ves zaslužek, in to se je zdelo Oreharjevemu največje zlo.“

„O, hvala lepa!“ je dejal gospod Olupek. „Toliko, da vas nisem pohodil.“

„Tema je že,“ mu je pomagal Luka, dasi je bilo še prav svetlo.

Oreharjev Luka je bil svoje dni nevaren divji lovec in spreten lovski tat, oboje obenem. Menda ga ni bilo na Slovenskem bolj navihanega predrzneža. Dasi je bil videti malone slabiček, je bil vendar sila močan in pa uren, uren! Nekoč je neusmiljeno naklestil celo žandarma in mu vzel puško. Zato je bil zaprt ne vem že koliko let. Potlej je dobil službo pri lovski družbi, ki je imela lovišče okoli njegove rojstne vasi. In glejte! V nekaterih mesecih je očistil kraj tako popolnoma, da ni bilo čutiti nobenega nepovabljenega gosta več.

Luka je bil sicer jako podoben svojim tovarišem. Vino in žganje je pil mnogo rajši nego vodo in zaljubljen je bil tudi, pa še hudo. Onegavil je pa za Boštjanovo Zaliko. Deklina že ni bila več mlada in zala tudi ni bila nikdar. Pričakovati pa je imela okroglih petsto goldinarjev dote: zato se je zdela Oreharjevemu Luki najlepše bitje pod Šmarno goro tam ob Savi.

„Koliko imam še!“ je premišljal na postelji. Dvignil se je, sedel in privlekel umazan mošnjček iz žepa. „Komaj kronico! Zaliki bi rad kupil židano ruto za Božič, oh — pa ne bo nič! Žalostno je na svetu res. Pojdimo in zapijmo še to!“

Otepel si je slamo raz obleko, se pokril s polhovko in kolovratil iz hleva čez dvorišče v Tinčkovo krčmo.

„Oh, Zalika bo huda name!“ je bridko vzdihnil v veži. „Obljubil sem ji. Kaj ji grem obetati! Nič ne bo. Tudi izposoditi si ne morem; preveč sem že dolžan.“

In ker je bila njegova srčna žalost tako grenka, mu je morala prinesiti stara Mica merico grenkega, da bi bile grenkobe tega sveta bolj skupaj.

„Komaj bom ob novem letu mogel plačati najbolj sitnim stiskačem,“ si je dejal žalostno. „Oh, da bi imel vsaj tri goldinarje!“

Vtem so pricingljale zunaj sani in se ustavile pred krčmo. Z njih se je skobacal gospod Vojemil Olupek, izboren zemljemerec pa slab lovec. Bil je ves zadudan v kožuh; na kosmatem ovratniku in na bradi mu je viselo ivje. Izpod debele kučme so se svetili zlati očali.

Ko je stopil v zakurjeno sobo, se je para oprijela naočnikov in jako kratkovidni gospod geometer se je zaletel naravnost v Oreharjevega Luko.

Luka je obdržal gospoda, da ni padel. Pozdravil ga je z velikim veseljem in odličnim spoštovanjem, zakaj zemljemerec je bil član lovske družbe in je bil stisnil Luki že marsikaj belega v roko.

Geometer je slekel kožuh, sedel v stransko sobico in naročil kuhanega vina.

Gospod Vojemil Olupek je bil navdušen nedeljski lovec. Lovil je že več let in si domišljjal, da je pravi lovec. Ves čas pa ni bil ustrelil nič drugega nego postarno prehlajeno veverico, ki se ji že ni več prav ljubilo ne skakati, ne plezati. Vse druge živalce, zajce, jerebice, race itd. je moral kupiti pri trgovcu ali od tovarišev. Zakaj Oreharjev Luka je bil moral priseči, da ne bo nikdar skrivaj sprožil puške na korist lovske gospode. Gospod Olupek je bil tudi član strelskega kluba „Bombe“. Oborožen z očali in ščipalnikom je streljal na tarče z odličnim uspehom in si pridobil častni priimek „Čarostrelec“.

Ali vse drugače je bilo, kadar je pokal na žive cilje. Čimbolj je kazalo, da gospod Olupek ne bo nikdar užival lovske slave, tembolj je hrepenel po krvavih lavorikah.

„Luka, pojdite no malo k meni!“ je velel naenkrat žalostnemu Oreharju.

„Prosim, gospod!“ se je odzval Luka hitro in stopil predenj.

„Ali sva sama?“

„Sama, gospod! Mica je šla vino kuhat.“

„Dobro. Povem vam nekaj, Luka, če boste molčali.“

„Bom, gospod!“

„Vidite, zdaj hodim že tako dolgo na lov in vendar še nisem ustrelil nobenega zajca. Take smole nima menda nihče več. Zakaj pa zadenem tako dobro v tarčo? Pomislite malo — nemara mi morete pomagati. Ne bo mi žal poštene napitnine. Dam vam deset kron, ako se mi posreči, da ustrelim zajca.“

„Jo že imam, gospod!“ je vzkliknil Luka po kratkem pa mučnem trpljenju. „Prihodnjič morate zadeti zajca, če ne vem kaj!“

„Prav. Tukaj imate tri krone vnaprej. Drugih sedem dobite, če bo res kaj.“

„Bo, gospod, bo! V četrtek nad Novim lazom!“

*

V četrtek zjutraj so se zbrali lovci pri Tinčku in pili brinovec. Med njimi je bil tudi gospod Vojemil Olupek s svojim psom Menelajem.

Zemljemerec je bil ves zaljubljen v svoje ščene. Plačal je bil za Menelaja sto kron — potemtakem je moral biti pes izvrsten. V resnici pa je bil Menelaj čisto navaden pes, popolnoma pokvarjen in skrajno degeneriran jazbečar. Kradel je ko sraka, grizel ko volk, žrl ko prašič.

Vrhutega je bil grd in ostuden. Zajca ni nikdar prignal pred lovca, ampak ga je podil tako dolgo križema Slovenije, dokler ni utrujenega reveža zgrabil in pohrustal na licu mesta. Svojemu gospodu je prinesel samo repek ali uho za spomin. Še tega ne vselej! Vse se je zgražalo nad tem pasjim hudodelnikom. Po pravici so se bali lovci, da bo razuzdani, perverzni Menelaj pohujšal tudi druge, nedolžne pse, celo one, ki so bili naredili pasjo maturo in vse pasje rigoroze z odliko.

Lovci so se dvignili in odšli.

Gospod geometer se je zvesto tiščal Oreharjevega Luke. Gonjači so tolkli po drevju in grmovju, kričali in plašili zajce iz gošče. Psi so iztikali po gozdu, zasledovali dolgouhce in jih podili proti lovcem. V prvi gonji je padlo dvojce zajcev. O Menelaju ni bilo ne duha ne sluha.

Takoj potem so se bližali Novemu lazcu. Oreharjev Luka je odvedel gospoda Olupka daleč gori na križempot.

„Tukaj je izvrsten kraj!“ je dejal tiho geometru. „Gospod, tukaj mora prileteti kaj mimo! Pri onem gabru nastavim zanko. Ni vrag, da se ne bi ujel zajec vanjo! In če se ne ujame prvi, se mora ujeti drugi ali tretji. Kadar bo v zanki, pa streljajte, gospod!“

Nastavil je močno zanko ob drevesu na stezici in odšel.

Razburjen je prežal gospod Olupek na zajca, kakor bi čakal leva. Pozorno je gledal skozi očale in ščipalnik. Dolgo ni bilo nič. Spodaj so razsajali gonjači in lajali psi.

Tedaj pritaplja lep zajec, še precej počasi. Gospod Olupek vzdigne puško — toda par korakov pred zanko skoči zajec v stran in jo popiha navkreber. Žalostno gleda lovec za njim. Ali kmalu za njim se pripodi drug dolgouhec — in se res ujame v zanki! Gospod Olupek pomeri na čudno cvilečo žival, pomeri dobro in sproži.

„Ali ga imate, gospod?“ se oglasi Oreharjev Luka spodaj.

„Imam! Imam!“ zakriči Čarostrelec z neopisnim veseljem. „Prav dobro sem ga! Ne gane se nič več.“

Luka skoči k zanki.

„O-ješ, o-ješ, gospod!“

„Kaj pa je?“ vpraša Čarostrelec nemirno.

„Ustrelili ste Menelaja!“

„Ni mogoče! Ni mogoče!“

„Le pogledjte, gospod!“

Čarostrelec je stopil bliže in videl, kaj je bil naredil. Grdo je klel Luka — pa naglo odrezal in skril zanko, zakaj bližali so se lovci.

Vsi bi bili najrajši vriskali od veselja, da so se iznebili zani-karnega ščeneta. Toda moderno olikani hinavci so se držali žalostno in izrazili gospodu Olupku svoje sočutje zaradi bridke izgube.

Poleg zemljemorca je bil pa resnično žalosten tudi Oreharjev Luka. Ker se je nadejal obljubljenih sedem kron, je bil zapil prvih trideset grošev. Ničesar ni mogel kupiti Zaliki in ona si je izbrala drugega fanta.“

Tako je pripovedoval stari nadgozdar K, ki se ni lagal izlepa nikoli.

Rado Murnik.

RIBARSTVO

Ribja hrana.

Absolutno čista voda H_2O ne vsebuje nikakršne hrane; v taki vodi bi naglo poginile ribe in vse drugo vodno živalstvo. Vodi mora biti primešan zrak, kakršnega dihamo mi. Plemenite ribje vrste potrebujejo več vodi primešanega zraka, 7 cm^3 v litru, kakor krapovci, katerim zadošča tudi $3\text{--}2\text{ cm}^3$ v litru vode. Prezračena voda je pa samo prostor za prebivanje rib, ne redi, ne hrani jih pa še nič, kakor tudi človek ne živi od zraka.

Prirodna hrana vsem ribam je živalstvo hladne krvi, tudi onim, ki rijejo po blatu, kakor krap, plošč, in glodajo mah po kamenju in po skalah, kakor podlest ali pečenka. Odkod pa to hladnokrvno živalstvo? Prst, zemlja, je mati vseh organskih bitij; iz zemeljskih sestavin se poraja prvotno rastlinstvo. Z njim se redi prvotno ali nižje živalstvo, takozvano malo živalstvo in leto je ribja hrana. Da zemlja rodi hitreje in obilneje ali več rastlinstva, ji privedamo razkrajajočih se organskih snovi, hranilnih tvarin — jo gnojimo. Kakor na suhem se sorodno vrši v vodi in v strugi razkrajanje in pretvarjanje organskih snovi ali gnojil v rastlinstvo, (glivice, bakterije, obličasti okrak ali pelut, alge), ki hrani najdrobnejše, drobno in malo živalstvo za ribjo hrano. Reke, potoke, vse proste vode pa gnoji deževje in povodenj. Deževje izplakne raz bližnje in daljno pobrežje listje, travo, razno nesnago in odplavi to v vodo. Tukaj se naplavina naseda in polagoma razkraja v mirnejšem toku; deževnica se skali, t. j. odliže dobro, izpočito in rodno prst in jo odnaša s seboj v vodotoke. Povodenj koristi razvoju ribje hrane na več načinov: ne donša samo gnojil, temveč premesti, prevali in tudi odplavi zemljo struge, pa donša druge, t. j. staro zemljo nadomešča z novo in tako osveža in oživlja na novo življenske pogoje v vodi. Riba je le zadnji pojav in svrha na poti vsega razkrajanja in pretvarjanja organskih snovi v vodi.

V vodi živi mnogo vrst bitij, katerih seme in kal ohrani življensko moč nedoločen čas tudi na suhem, v prahu usehlega vodotoka, usehlih tal preminule luže, ki prebije brez škode našo najhušo zmrzolino; ako

zanese kaj takega semena ali kali veter s prahom v vodo, ali ako jo doseže zopet mokrina, se oživi in rodi dalje koleno za kolonom lik svojim dedom in pradedom. Najsí bo življenska doba poedinega rodu tudi kratka, je obstoj takih prvotnih bitij zagotovljen v brezkončnosti.

V vodi prebiva mnogo vrst živali, ki žive potem v prostem zraku; namreč ličinke, žuželke, ki se rode v vodi, se tu po večkrat levijo in vzrasejo, dobe slednjič par ali dva para perutic, se dvignejo iz vode naravnost v zrak, letajo nad vodo in ob nabrežju, posedajo po drevju in grmovju nekaj dni ali tudi le nekaj ur, se oplodijo, odlagajo svoj plod, svoja jajčeca na vodo in — poginejo. Javljajo se v toplem letnem času v neverjetnih množinah te mušice, muhe in metuljčki — na steklu prižganih svetilk ob Ljubljani se jih nasede na noč kar črno. Pa tudi v hladnih mescih in po zimi ni brez njih. Te mušice, dalje kebrj in kebrčki, pajki itd. tvorijo „zrakovno ribjo hrano“, nad vse priljubljeno postrvim in lipanom; ugaja pa tudi klinom i. dr.

Riba roparica, ščuka, sulec, som, postrv, tudi mrena, klin, menek, kapelj, zlasti kadar nekoliko odrase, se ne zadovoljuje s samo drobnjavo „malega živalstva“, ampak se hrani za stopnjo više ter žre ribe vmes, ščuka, večji sulec, som pa izključno le ribe.

Privadijo se ribe tudi neprirodni hrani do neke meje, t. j. jemljejo tvarino toplokrvnih živali — postrvi jemlje konjsko meso, skuhano kri i. e. v ribarskih zavodih; krapi v ribnikih koruzo, grahoro, moko iz rib in mesnih odpadkov. Teh nabavijo največ pri izdelovanju Liebigovega ekstrakta, nekaj tudi v klanicah.

Iz odpadkov, ki vsebujejo beljakovine in dušika, je na ponudbo mnogo krmil za ribe v raznih oblikah in z različnimi imeni. Nekatera teh krmil priporočajo tudi za pse in perutnino.

Za krape v ribnikih uporabljajo obilo neprirodnega ali umetnega krmila. Dokazano pa je iz mnogoterih temeljitih preizkušenj in ugotovljeno po praksi, da morajo dobivati krapi najmanj 25% prirodne hrane v obliki živega hladnokrvnega živalstva, da jim je umetno krmilo v prid in ostanejo trajno zdravi. Tudi postrvi so sposobne za umetno gojitev, toda v dokaj manjši meri kakor krapi. Izključno umetnih krmil pa ne prenaša postrv čez tri mesce brez škode, marveč oboli in naposled pogine, akotudi so voda, oskrbovanje, tla neoporečna. Nasledki tudi pravilne uporabe umetnih krmil, kot dodatek prirodnim, se kaže na plodu, t. j. ikre so slabe, zarod iz njih je manj vreden, občutljiv in umrljiv, meso pa dobiva drug okus, kakršen poznavalcem ne ugaja. Slabe nasledke umetnih krmil nazivamo kratko z besedo „degeneracija“.

V prosti vodi se polagoma privadi umetni hrani mrena, platica in klin na odpadke toplokrvnih živali, klin in krap na kruh, črešnje, gozdne jagode, lepo dozorele češplje i. e. Privajenost rib navedenim živilom olajša

pri lovu s trnkom izbiro vade, sicer pa nima mnogo pomena. Večje roparice se polotijo tudi živih bitij tople krvi, če se jih upajo pogoltniti. Mlinar v Brinji (ob Savi blizu Lesec) si je preskrbel ščuk za svoj vodo nabirajoči ribnik, gojil je pa tudi race. Mlade račke so mu izginevale vse do zadnje, dokler ni iztrebil odraslih ščuk. Ob ustju Sotle (blizu Podsuseda) se je vnel oster prepir in tožba radi mlinarjevih rac, češ, da mu jih kradejo sosedje, dokler se ni izkazalo, da jih pobira velik som. Na živo, odraslo raco so ga tudi ujeli. Videl sem sulca iz Save pognati se za lastovko, ko so te ptice letale nad vodo. Za ščuko je živa miška zanesljiva vada, v Tribuši (na Goriškem) je ribič premotil z živim krtom veliko postrv, ki je trdovratno odklanjala sleherno vado.

Dokler nisem videl, nisem mogel verjeti, da se v Ljubljani ujame lipan, postrv na kosec žemlje! Pred leti je postajala težka postrv pri Francovem mostu, nekega jutra jo je vajenec neribič spihal s koscem žemlje na trnku za en sold. Učenjaki pripisujejo take in slične pojave — če krava žre perilo, konj gloda jasli, dekljč je kredo — perverzному (izprijenemu) okusu.

Vodovje dobiva iz okolice, poleg organskih snovi tudi neposredno užitne hrane, črvov, kobilic, žab in žabjega zaroda. Kraški velevrelci, kakršni napajajo tudi Ljubljano, so takoj ob izviru jako rodovitni. Sijajno se je n. pr. izkazala plodovitost potoka Hriba na Vrhnikih, pod izvirkom, ki žene takoj žago. Vloženi, skozi par mesecev odgojevani zarod domačih postrvi, je čez leto dni odrasel tako briljantno, kakor prej nisem doživel v svoji mnogoletni praksi. Tolmačim si plodovitost kraških vrelcev iz dejstva, da dobivajo podzemeljski toki tudi potoma skozi razpoke in luknje organskih snovi, ki imajo, tuintam zadržane v počasnem pregibanju vode, dovolj časa za potrebno razkrajanje, da so z nastopom v svetlobo že neposredno uporabljive za hrano prvotnemu in malemu živalstvu.

Stara voda pri Zadobravi in Podpeški graben n. pr. sta bila tako rodovitna, da je vzrasel zarod rdečih postrvi v 18 mesecih do 0.65 kg. Bosna je pri izviru tudi tako bogata drobnega živalstva, da trajno zadošča za oskrbovanje večjega ribogojnega zavoda. Ti istiniti zgledi sve-dočijo, koliko ribje hrane more producirati voda brez umetnega pospeševanja. Stara voda se uničuje vsled znižanja talne vode; Podpeški graben so uničili, ko so ga trebili.

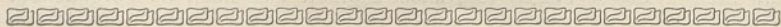
Ljubljana dobiva skozi mesto gmote gnojila, ki še vedno narašča z napravo novih odvodnih kanalov. Ako bi se Ljubljana izlivala v jezero brez odtoka, da bi se voda vzdrževala na enaki višini le vsled izhlapevanja, bi bilo ali bi moralo zamreti jezero v doglednem času in biti brez živalstva. Temza teče skozi London tako nasičena z organskimi snovmi, da je ne prenaša nobena riba več; voda Temze vsebuje sila

malo kisika, ker ga potrebuje razkrajanje preobilih gnojil toliko, da ga preostaja dihanju rib premalo ali nič. Enako se godi vodnim progam, v katere se odtekajo odpadki iz cukrarnic. Nekaj podobnega se vrši v Črnem morju. Preiskaval ga je l. 1891/2 ruski kemik Arzen Lebedinzev (Nikolsk) glede na ribarstvo. Črno morje je globoko do 2500 *m*. V globočini 200 *m* in globokeje pa ni več živih bitij, ker ni več kisika. Nahaja se pa tukaj žvepljeni vodik (H_2S), ki umori vsako živo bitje. To morje je velikanska latvica, zaprta proti drugemu morju v Bosporu s pragom, nad katerim je voda samo 40 *m* visoka, tako da se voda Črnega morja pretaka vsled plime in oseke le na površini in blizu nje ter v globočini in z zrakom v dotiki; vpliv valovanja pa tudi ne sega globoko za stikanje z zrakom, t. j. za sveženje vode. Mnoge in velike reke so doplavlile že toliko organskih snovi — beljakovine i. dr. — da je pošel kisik in se tvori H_2S .

Ljubljana n. pr. se pretaka in odplavlja še srečno ono gnojilo, kar ga morda dobiva že sedaj preveč. Tekoč se tudi prevajlja in meša, da prehajajo vse njene vodne plasti in vsi drobci pogosto na površje in se stikajo z zrakom, se svežijo še, četudi traja plitva voda po več tednov. Ko je n. pr. v poletju l. 1907. in 1908. po dolgi suši prišla težka ploha in mahoma splaknila nesnago ulic in kanalov mesta v Ljubljano, da je bila videti kakor godla, sem s strahom gledal, če prihajajo ribe vrh vode. Pa niso; ni jim zmanjkalo še zraka.

Z gnojenjem vode sem mnogo poizkušal na Studencu, ker sem gojil nižje živalstvo za pičo postrvim; znano mi je tudi iz literature, da potrebuje gnojilo v stoječi vodi ob pomladanski temperaturi najmanj osem dni za razkrajanje in za toliko pretvoritev, da začne prihajati ribam neposredno v korist, da se prično množiti drobne živalce kladocere in druge. Torej pride bližji progji nizdol od točke, od katere prihaja v vodo gnojilo, tega le oni del v prid, ki pade na tla in se obenem primerno razdeli in ne ostaja kupoma. Kjer ostaja kupoma, se čuti iz vode slab duh (H_2S ?) in rastline dobivajo sivokocinasto površje in ribice se ogibajo takega kraja — n. pr. poleti ob kavarni Prešern. Da vplivajo gnojila na velike daljave, dokazuje briljantno uspevanje ribovja v spodnji Donavi, zlasti krapov v razpredenem ustju te reke. Ko sem se l. 1904/5. ob toplem in hladnem času za neko razpravo pečal z lovjo malega živalstva v Gruberjevem prekopu in Ljubljani na Prulah in v tej v Mostah in dalje doli do Vevčega, sem našel skozi iste vrste, pod mestom primeroma nekaj več ličink v mirnih krajih kakor zgoraj in sem deval ta pojav na račun bolj obilega gnojila pod mestom. Teorija in izkušnje v stoječi vodi zahtevajo tako sklepati; strogo dokazati pa ni mogoče ničesar.

F.

Iz ribarske mreže.

Nenavadna vada. Da so ljudje v stiskah posebno iznajdljivi, je znano; pa tudi to vé ves svet, da ravno mi lovci in ribiči nadkriljujemo v iznajdljivosti vse druge sloje. Tale kratka dogodbica naj izpriča, da je res tako. Dne 7. dec. je moral naš sotrudnik g. J. Maček ujeti sulca, ker ga je potreboval; imel pa ni pri rokah nobenega piskorja, ki je za to ribjo vrsto najboljša vada. V zadregi mu pride na misel, da bi bila dobra za to tudi kaka druga, piskorju podobna stvar. Rečeno, storjeno! Gre k sosedu čevljarju, ki mu iz usnja naredi tako reč, in hajdimo na lov k Ljubljani! Čez dobre pol ure je potegnil iz vode 6 in pol kilogramov težkega sulca. Petrov blagor!

Dr. J. P.

Od Save. Občina Brežice je dvignila pritožbo pri c. kr. glavarstvu v Celju proti onesnaževanju Save iz premogokopov, ker dohaja iz jam v Zagorju, Trbovljah in v Hrastniku toliko premogovega prahu in drobiža v Savo in seda po strugi, da pesek in sipa ali svišč nikakor ni uporaben za zidanje. Pridružile so se imenovani občini tudi druge ob Savi in sicer ne le radi kvarjenja peska, temveč tudi radi kaliža, ker živina odklanja ob vročini in mali vodi piti iz Save, in ker se zamudi mnogo časa s preskrbovanjem druge pitne vode. Pritožbi so se pridružili še opravičeni ribiči radi škode na ribah.

Nato je bila razpisana za ugotovitev dejstev tridnevna ogledna komisija na dan 18. maja min. l. i. d. Ker je bila pa Sava takrat velika in hudo motna, so odgodili komisijo in se sešli šele 23. oktobra min. l. Navzočih je bilo čez 20 udeležencev. Pritožba radi peska in pitne vode ni imela nikakršnega uspeha, ker noben pritožitelj ni vedel nasvetovati sredstva, katero bi ustavilo onesnaženje, ne da bi se ustavilo tudi delo v premogokopih. O ribarstvu je razpravljal prvi odposlanec ribarskega društva v Gradcu, vseučiliški profesor vitez Stummer. Preiskal je bil Savski prod na množino usedline iz premoga, preiskoval tudi nižje živalstvo, odnosno ribjo hrano v Savi in njenih starih ramah pri Brežicah, drugod ne. Govoril je le bolj v prid omiljenja škode na ribarstvu in nastopil naposled s predlogom, naj se odškoduje ribarstvo z vlaganjem sulčkov i. s. naj bi jih vložili prvokrat 100.000 in čez tri leta zopet toliko. V imenu ribarskega društva v Gradcu je ponudil tudi proti povrnitvi stroškov izvršiti dobavo in vlaganje sulčkov po Savi.

Zastopnik rib. odbora za Kranjsko je brezobzirno pojasnil resnično škodo na ribah vsled kaliža iz premogokopov; da zdaj ribištvo ni vredno več ko eno desetino od Zagorja do Zidanega mosta in ne več ko dve desetini dalje do Krškega v primeri z onim, kakor je bilo pred osnaževanjem; da se škoda od Krškega dalje polagoma manjša, čuti se pa še noter pod Zagreb. Navedel je za svojo trditev tudi obilo dejstev in strokovne priče. Položaj je bil pa tak, da ponudbi rib. društva v Gradcu ni kazalo ugovarjati, ker so se zastopniki premogokopov nagibali sprejeti na svoj račun troške za sulčke in se vdali, na konec konca plačati 2000 K. Ribarski interesente so ponudbo sprejeli kot prvo, če tudi le malo odškodnino za izgube skozi več ko 30 let. Tako se je doseglo vsaj nekaj stvarnega poleg priznavanja, katero so prej odločno zanikavali.

Stvar s sulčki pa še nikakor ni dognana. Vprašati je treba, odkod bi dobili ribe matere ali ikre? Vpoštevati je sledeče: Na Gorenjem Avstrijskem je imelo zadnjo pomlad 64 ribičev dovoljenje za lov drstnih sulcev, pa vsi skupaj niso nabavili več ko 73.000 iker, in ta plod ne sme nihče rabiti za druge vode kakor

za gorenjeavstrijske, drugim jih dobe le kaj malega z dovoljenjem poljedelskega ministrstva! Par ribarskih zavodov našteva res v svojih cenovnikih za ikre tudi ikre sulcev, toda le malokdaj se jim posreči, da jih kaj dobe. F.

Organizacija ribarstva v Združenih državah. Na zahtevo družbe za kulturo rib leta 1871 se je na resolucijo kongresa ustanovil komisariat za ribe in ribarstvo z nalogo: naj se vršijo poizvedbe in preiskovanja, če se je zmanjšalo število namiznih rib in katerih vrst, tako ob morskih nabrežjih, kakor v jezerih in tokih Združenih držav; dalje naj se poroča, ali naj bi uvedli sredstva gojilna, varstvena in prohibitivna (zabranilna). Komisariat si je prizadeval urediti delovanje primerno važnosti in razsežnosti ribarstva in je dognal, da je v manjših jezerih in tokih izčrpanje ribarstva neizogibno vsled razvoja dežele in pomnožitve prebivalcev.

L. 1872. so po nasvetu drja g. Br. Goodeja sprejeli načelo: bolje je žrtvovati malo javnega denarja za namnožitev rib tako, da jih bo smel loviti vsakdo in da bodo ljudstvu poceni hrana, kakor pa trositi večjo vsoto za to, da bi se zabranilo ljudstvu loviti maloštevilne ribe, kar jih je ostalo po dolgoletnem zanemarjanju.

In te politike so se držali Američani. Dospeli so tudi do velikanskega razvoja umetnega pospeševanja koristnih morskih in sladkovodnih rib, kakor je razvideti iz poročila, ki ga je priobčil biro Združenih držav za ribarstvo povodom mednarodnega ribarskega kongresa l. 1908. Središče „glavni tabor“ je v posebni mogočni stavbi v Washingtonu in spada v departma za trgovino in delo. Uposlenih oseb je 325, 83 v Washingtonu in 242 na vnanjih štacijah, laboratorijih in na brodovih. „Thi Commissioner“ (komisar) načelnik za kulturo, vališča in razdelitev rib, vodi vse ogromno podjetje. Za razdelitev ukaljenih iker in malih ribic je na razpolago vedno 26 mož in šest velikih železniških vozov, zgrajenih izključno za tak posel. V sekciji za vedo deluje načelnik s 6 asistenti in nekaj študentov. Trije so uposleni v Alaski in trije so stalno v laboratoriju Beauforta, N. Carolina. Letni troški so 803.920 dolarjev. Zemljišča podjetja obsegajo 12.000 akrov, vredna so 240.000 dol. Za zboljšanje in opravo štacij je investiranih 1.000.000 dol., v 6 pomorskih parnikih in 150 malih jadrnicah in čolnih je vrednost 300.000 dol. Poleg tega so investirale posamezne države 1.585.000 dolarjev.

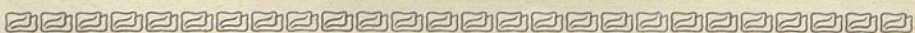
Razdelili so l. 1908 gradiva za množitev rib: iker 475 milijonov, zaroda (malih ribic) 2398, enoletnih rib 15 milijonov. Kdor hoče dobiti te ali one vrste iker, ribic, njemu je treba le javiti centralnemu uradu zahtevo s stvarnimi podatki o vodi in življenskih pogojih zahtevane vrste in priti s pripravo za sprejem živali na železniško postajo, kjer in kadar se ustavi razdelilni vagon. Morske živali pa razdeljuje biro po lastni inicijativi (po lastnem nagibu) s svojimi brodi.

Poročilo so pridejane fotografije centrale, vnanjih štacij in njih notranje oprave, lovišč za ribe matere i. dr., ki svedočijo o imenitno stvarnem in velikem slogu podjetja.

Amerikanci ne rekajo neopravičeno tudi glede ribarstva: „Vi Evropejci ste civilizirani, mi smo razsvetljeni (enlightened).“

Ker ne bi bilo mogoče v doglednem času izvršiti načrt za popoln ribarski zavod ob potoku Tujnica blizu Podlpe nad Vrhniko v nadomestilo prejšnjega ribarskega zavoda v deželni umobolnici na Studencu, je sklenil ribarski odbor za Kranjsko, da napravi začasno manjšo ribogojno postajo na Poljani pri Želimljah.

F.

Lovski koledar za februar.

V prepovedanem času so:

Na Goriškem in v Istri:

Divji kozel in divja koza, divji kozliček in divja kozica; srnjak, srna, srnjaček in srnica; zajec; divji petelin in divja kokoš, ruševac in ruševka; jerebica, fazan, kotorna, snežna jerebica in poljska jerebica; prepelica.

Na Koroškem:

Kozorog, jelen; košuta, jelenček in košutica; divji kozel in divja koza, divji kozliček in divja kozica; srnjak in srna, srnjaček in srnica; zajec; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka; gozdna jerebica, kotorna, snežna jerebica, močvirni kljunač; fazan, poljska jerebica in prepelica.

Na Kranjskem:

Jelen in kušuta, jelenček in košutica; damjek; divji kozel in divja koza, divji kozliček in divja kozica; srnjak in srna, srnjaček in srnica; poljski in planinski zajec; divji petelin in divja kokoš, ruševac in ruševka; fazan; gozdna jerebica; kotorna; snežna jerebica; poljska jerebica in prepelica.

Na Štajerskem:

Jelen in košuta, jelenček in košutica; divji kozel in divja koza, divji kozliček in divja kozica; srnjak in srna, srnjaček in srnica; divji petelin in divja kokoš, ruševac in ruševka; poljska jerebica in gozdna jerebica; kotorna; snežna jerebica, prepelica in močvirni kljunač.

V Trstu in okolici:

Divji kozel in divja koza, divji kozliček in divja kozica; srnjak in srna, srnjaček in srnica; zajec; divji petelin in divja kokoš; ruševac in ruševka; gozdna jerebica, skalna jerebica in snežna jerebica; fazan; prepelica in poljska jerebica.

Ribarski koledar za februar.

V prepovedanem času so:

Na Goriškem:

Račja samica.

Na Koroškem:

Potočni raki in koščaki.

Na Kranjskem:

Samica žlahtnega raka ali jelševca.

Na Štajerskem:

Potočni raki.

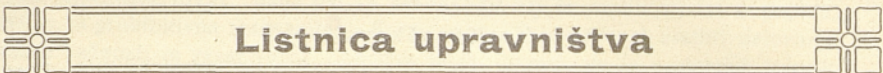
Opomba. Za Istro in Trst z okolico ni nikakih ribarskopравnih določeb.

MALA OZNANILA.

Frmača, 5 mesev starega, nemške kratkodlake pasme, rjavega, dobrih staršev proda za 25 K Josip Durn, v Ljubljani, Sv. Petra nasip 67.

Lovsko društvo na Vrhniku ima 3 lepe dobre brake, ki mu pa uhajajo k prejšnjemu lovcu v Horjul. — Kdo bi hotel te pse zamenjati za 3 enako dobre brake?

Kdor potrebuje polhovke in podloge za suknje, naj se obrne na Franja Laha, trgovca, Lož pri Rakeku. Blago prav fino in lepo ustrojeno ter poceni.

Listnica upravnštva

To številko pošljemo vsem članom in dozdanjim naročnikom. Kdor bi ne hotel lista več prejemati, naj nam precej vrne 1. št., da moremo določiti število iztiskov 2. in nadaljnjih števil. Položnice priložimo februarški številki. — 1., 3., 8., 9. in 10. št. I. letnika so nam popolnoma pošle; kdor bi nam jih hotel prodati, naj nam to naznani.

Pogin roparicam!

Najsigurnejše sredstvo za zastrupljanje lisic in drugih roparic, je — **strijhin**. Če se ga prav upotablja je uspeh zajamčen. Ta izredno hudi strup kakor tudi **arzenik** in **arzenikovo milo**, ki ga rabijo entomologi ter vsi drugi v tehnične namene služeči strupi se dobivajo proti izkazu oblastvenega dovoljenja pri

„ADRIJI“

drogeriji in koncesijonirani prodajalni strupov,
v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5.

Dobe se tudi nalašč za lisice prikrojene kroglice!

Najstarejša češka trgovina s kožami

F. VLK v PLZNU (Češko)

priporoča najfinejše potovalne in lovske kožuhe, hlače iz
očvine in iz usnja divjih maček, ter odeje za vozove in sani.

Prevzema vsa krznarska dela!

Rupuje vse vrste kožuhovin!

Strojarna

Vse v največji izberi in po najnižjih cenah!

Barvarna

Izdajatelj: „Slovensko lovsko društvo“. — Odgovorni urednik: Anton Martinc.
Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani.

ALBIN SCHWEITZER

preparator in dermoplastik

v LJUBLJANI, Kapitelska ulica števil. 5

se priporoča gg. lovcem

za prepariranje vsakovrstnih živali.

Delo ceno in brez konkurence naravno!

PRIPOROČILA:

Z Vašim delom sem zadovoljen, je prav čudno.
Dr. Iv. Lovrenčič.

Gospodu Albinu Schweitzer-ju v Ljubljani.
S petelinom, ki ste mi ga nagažili, sem zelo zadovoljen.
Ljubljana, 17. marca 1900. Stanko Ruščič.

Ludovik Borovnik, puškar v Borovljah (Ferlach)

Prilporeča najmoderneje puške
za lov, dvocevke, risanice,
trocevke

Manlicher-repetirke, pripravane
za lov z najboljšim strelnim
učinkom

Manlicher-Schönauer-repetirke. Browning-pištola,
kakor pištola zistem „STEYR“, zrna 6.35 in zrna 7.65
z originalnimi cenami. — Priporoča se tudi za izdelovanje novih
kopit in novih cevi. Popravlja vsakovrstne stare puške po najnižjih cenah.

JOSIP ROJINA LJUBLJANA

Krojačnica za gospode.

Elegantne obleke.

Najnovjši kroj.

Priporoča vsakovrstnih športnih, lovskih oblek in lovskih uniform.

V zalogi najfinejše, angleško, trpežno blago.

Elegantne promenadne obleke in uniforme vseh vrst.

Točna, solidna in hitra postrežba.

Cene zmerne. Postrežba točna.

JULIJA STOR

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5
poleg Mestne hranilnice.

Največja zaloga moških, ženskih
in otroških čevljev iz najboljših
— tovaren, domačih in tujih. —

Lovcem priporoča pristne
gojserske gorske čevlje.

Pozor g. lovci!

Za nagačanje raznovrstnih živali se priporoča

IVAN ROBIDA

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 22.

Fina strokovnjaška izvedba. Najnižje cene. Na
željo odnašam in donašam tudi sam domov; zado-
stuje naročilo z dopisnico.

Josip Peitler šolski vodja v Šmiklavžu
pri Slovenjem gradu —
nagača jako dobro in poceni živali.

Mnogo pismenih priznanj na razpolago. Priznalno pismo:
„Vaše delo je izvrstno; me jako veseli, da ste se
tako mojstrsko izurili v nagačanju; čestitam!“

Janko Koprtvnik,
c. kr. profesor v Mariboru.

Fr. Ševčik, puškar

Ljubljana

Židovska ulica št. 8.

Velika zaloga pušk in samokresov najnovejšega sistema,
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških
strogo preizkušenih pušk z najboljšim strelnim učinkom. Posebno se priporočajo moje obširne
znane lahke trocevke s Kruppovimi cevmi in puške brez petelinov za brezdimni smodnik.
Novo! Avtomatične Browning-puške, kalib. 16 in 12, z neprekosljivim strelnim učinkom,
Avtomatične Browning- in Steier-pištole. Velika zaloga vseh lovskih potreb-
ščin po najnižjih cenah. Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevo zastoj in poštaine prosto.

IV. BONAČ

Knjigoveznica, kartonaža, trgovina papirja

— pisarniških potrebščin itd. —

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Vzorci in ceniki papirja na razpolago.